

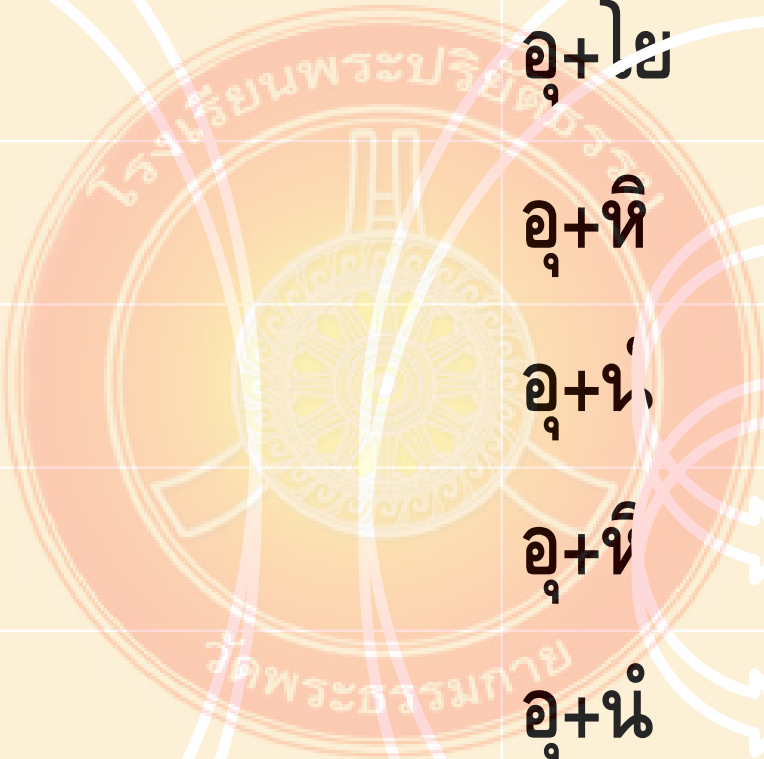
The seal of Wat Phnom Penh is a circular emblem. It features a central golden sun-like symbol with rays, surrounded by a white border containing Thai text. The outer ring of the seal contains the text 'โรงเรียนพระปริยัติธรรม' at the top and 'วัดพระธรรมกาย' at the bottom.

บทที่ ๑๘  
แจก อุ การันต์ในอิทธิสังค์

อุ การันต์ ในอิตถีสึงค์  
เมื่อลงวิภัตตินามแล้วมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้



วิภัตติ	เอกวचने		पुहवचने	
प.	उ+सि	=उ	उ+यो	=उयो, उ
तु.	उ+अं	=उं	उ+यो	=उयो, उ
त.	उ+ना	=उया	उ+हि	=उुहि, उुगि
जतु.	उ+स	=उया	उ+नं	=उुनं
पणु.	उ+सुमा	=उया	उ+हि	=उुहि, उुगि
ज.	उ+स	=उया	उ+नं	=उुनं
स.	उ+सुम्	=उया, उुं	उ+सु	=उुसु
आ.	उ+सि	=उ	उ+यो	=उयो, उ



ลำดับ	เอกวจนะ	พหูวจนะ	คำแปลอายตนิบาต
ป.	รชชฺ	รชชฺโย, รชชฺ	อ. (อันว่า) / อ. ____ ท. (ทั้งหลาย)
ท.	รชชฺ	รชชฺโย, รชชฺ	ซึ่ง, ลู, ยัง, ลึน, ตลอด, กะ, เฉพาะ
ต.	รชชฺยา	รชชฺหิ, รชชฺหิ	ด้วย, โดย, อัน, ตาม, เพราะ, มี
จต.	รชชฺยา	รชชฺนํ	แก่, เพื่อ, ต่อ
ปญ.	รชชฺยา	รชชฺหิ, รชชฺหิ	แต่, จาก, กว่า, เหตุ
ฉ.	รชชฺยา	รชชฺนํ	แห่ง, ของ, เมื่อ
ส.	รชชฺยา, รชชฺยํ	รชชฺสุ	ใน, ใกล้, ที่, ครั้นเมื่อ, ในเพราะ
อา.	รชชฺ	รชชฺโย, รชชฺ	แน่ะ, ดูก่อน, ข้าแต่

ลำดับ	พหูพจน์	วิธีลงวิภัตติ
ป.	รชชฺช	ลง ลี ลบ ลี
ท.	รชชฺชํ	ลง อํ แล้วแปลง อํ เป็นนินคคหิต
ต.	รชชฺชยา	แปลง นา เป็น ยา
จตุ.	รชชฺชยา	แปลง ส เป็น ยา
ปญ.	รชชฺชยา	แปลง สฺมา เป็น ยา
ฉ.	รชชฺชยา	แปลง ส เป็น ยา
ส.	รชชฺชยา, รชชฺชยํ	แปลง สฺมี เป็น ยา, ยํ
อา.	รชชฺช	ลง ลี ลบ ลี

ลำดับ	เอกาฉนะ	วิธีลงวิภัติ
ป.	รชชโย, รชชฺ	ลง โย, ลบ โย
พ.	รชชโย, รชชฺ	ลง โย, ลบ โย
ต.	รชชฺหิ, รชชฺหิ	ที่ฆะ อุ เป็น อู ลง หิ คง หิ, แปลง หิ เป็น ภิ
จต.	รชชฺนํ	ที่ฆะ อุ เป็น อู ลง นํ คง นํ
ปญ.	รชชฺหิ, รชชฺหิ	ที่ฆะ อุ เป็น อู ลง หิ คง หิ, แปลง หิ เป็น ภิ
ฉ.	รชชฺนํ	ที่ฆะ อุ เป็น อู ลง นํ คง นํ
ส.	รชชฺสุ	ที่ฆะ อุ เป็น อู ลง ลง สุ คง สุ
อา.	รชชโย, รชชฺ	ลง โย, ลบ โย

๑. โคपालสุส รชช วินสุสติ.

อ.เชือก ของนายโคบาล ย่อมหายไป.

๒. โคपालสุส รชชโย น ปโหนติ.

อ.เชือก ท. ของนายโคบาล ย่อมไม่เพียงพอ.

๓. โคปาโล นว รชช กิณาติ.

อ.นายโคบาล ย่อมซื้อ ซึ่งเชือก อันใหม่.

๔. โคปาโล นวา รชชโย คเวสติ.

อ.นายโคบาล ย่อมแสวงหา ซึ่งเชือก ท. อันใหม่.

๕. โคบาล รชชญา หน้ พนุติ.

อ.นายโคบาล ย่อมผูก ซึ่งแม่โคนม ด้วยเชือก.

๖. โคบาล รชชหิ หน้ พนุติ.

อ.แม่โคนม ท. อ้นนายโคบาล ท. ย่อมผูก ด้วยเชือก ท.

๗. ทานิ โคบาลสุส รชชญา อุปุชติ.

อ.ความทรุทไทรม ย่อมเกิดขึ้น แก่เชือก ของนายโคบาล.

๘. โคบาล รชชน้ อตุถาย วาณิชสุส หน้ เทติ.

อ.นายโคบาล ย่อมให้ ซึ่งทรัพย์ แก่พ่อค้า เพื่อประโยชน์ แก่เชือก ท.



๙. เชนุ ปุราณาย รัชชยุยา มุจจติ.

อ.แม่โคนม ย่อมหลุด จากเชือก อันเก่า.

๑๐. เชนุ ปุราณานิ รัชชชหิ มุจจนติ.

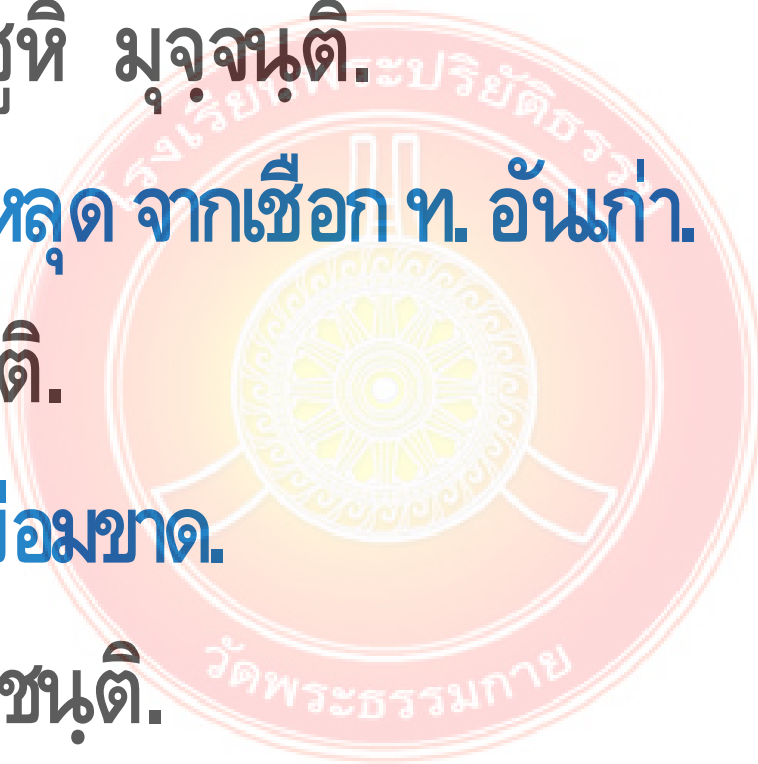
อ.แม่โคนม ท. ย่อมหลุด จากเชือก ท. อันเก่า.

๑๑. รัชชยุยา ฆฎฎิ ฉิซชติ.

อ.เกลียว ของเชือก ย่อมขาด.

๑๒. รัชชชนํ โภฎฎิโย ฉิซชนติ.

อ.ปลาย ท. ของเชือก ท. ย่อมขาด.



๑๓. เหนุ รชชยุํ พทุชติ.

อ.แม่โคนม ย่อมติด ที่เชือก.

๑๔. เหนุ รชชสุ พทุชติ.

อ.แม่โคนม ท. ย่อมติด ในเชือก ท.

๑๕. อาลปะนะไม่มีใช้

---

๑๖. อาลปะนะไม่มีใช้

---



## ๑. จงแปลประโยคต่อไปนี้เป็นภาษาบาลี

๑) อ.ปลาย ของเชือก ที่ข้อม้า ของกนิหรี.

.....

๒) อ.แหวน ของหญิงสะใภ้ ในมือ ของแม่ยาย.

.....

๓) อ.ฝูง ของช้างพลาย ในกองทัพ ของเสนาบดี.

.....

๔) อ.ปลาย ของลูกศร บนสิ้นเท้า ของช้างพัง.

.....

๕) อ.ธาดู ท. ไนสรีระ ท. ของแม่โคนม ท.

.....

๖) อ.คอก ของข้างพัง ไกล์โคน ของต้นประยงค์.

.....

๗) อ.ลูกศร ท. ของนักรบ ท. ในกองทัพ.

.....

๘) อ.ข้าวต้ม ท. ในหม้อ ของนางพราหมณี.

.....